Қазақстан қашан озық елдер қатарына қосылады?

Қазақстан тәуелсіздік алғаннан бері өзінің даму жолын қалыптастыр ып, әлемдік қауымдастықтағы орнын нығайтып келе жатқан мемлеке ттердің бірі. Бүгінде елімізді тек табиғи ресурстарға бай мемлекет рет інде емес, экономикасы, білімі, цифрландыруы және адами капиталы дамып келе жатқан ел ретінде қарастыруға болады. Бірақ көпшілікті бір сұрақ ойландырады: Қазақстан қашан әлемдегі озық, дамыған ел дердің қатарына қосылады?

Бұл сұраққа бір ғана жылмен жауап беру қиын. Себебі елдің дамуын тек экономика көлемімен немесе халықаралық рейтингтегі орнымен өлшеу жеткіліксіз. Дамыған мемлекет дегеніміз –

экономикасы тұрақты, азаматтарының өмір сүру деңгейі жоғары, білі мі мен ғылымы дамыған, заң үстемдігі қалыптасқан және технология лық мүмкіндіктері кең мемлекет.

Қазақстанның бұл бағыттағы негізгі мақсаты бұған дейін-ақ айқында лған. 2012 жылы қабылданған «Қазақстан-

2050» стратегиясында елімізді әлемдегі ең дамыған 30 мемлекеттің қ атарына енгізу мақсаты қойылды. Стратегияда бәсекеге қабілетті эко номика, кәсіпкерлікті қолдау, сапалы білім, кәсіби мамандар даярлау және мемлекеттік басқаруды жетілдіру негізгі бағыттардың бірі ретін де көрсетілген.

Қазақстанның бүгінгі жағдайына қарасақ, белгілі бір нәтижелер бар. Дүниежүзілік банктің мәліметінше, Қазақстан 2025 жылы 6,5 пайыз э кономикалық өсім көрсеткен, ал жалпы ішкі өнім көлемі шамамен 306 ,2 млрд АҚШ долларына жеткен. Жан басына шаққандағы ЖІӨ 14,7 мың доллар шамасында болды. Бұл көрсеткіштер Қазақстан экономи касының белгілі бір деңгейде өсіп келе жатқанын көрсетеді.

Алайда экономикалық өсімнің болуы Қазақстан автоматты түрде дам ыған елдердің қатарына кірді дегенді білдірмейді. Дүниежүзілік банк Қазақстан экономикасында мұнай, газ, уран, көмір және басқа да таб иғи ресурстарға тәуелділік әлі де жоғары екенін атап өтеді. Сонымен бірге еңбек өнімділігін арттыру және экономиканы әртараптандыру м аңызды мәселелердің бірі болып отыр. Сондықтан болашақта Қазақ стан тек шикізат экспорттайтын мемлекет болып қалмай, технология, ғылым, өндіріс және инновация арқылы табыс табатын елге айналуы қажет.

Қазақстанның даму деңгейін бағалауда адам капиталы да ерекше ма ңызды. БҰҰ Даму бағдарламасының мәліметі бойынша, Қазақстан өт

е жоғары адам дамуы деңгейіндегі мемлекеттердің қатарына кіреді. 2025 жылы жарияланған есепте Қазақстанның Адам дамуы индексі 0 ,837 болып, ел 193 мемлекет пен аумақтың ішінде 60-орынға орналас қан. 1990–
2023 жылдар аралығында Қазақстанның бұл көрсеткіші 21,5 пайызға өскен.
Бұл –
еліміздің белгілі бір жетістіктерге жеткенін көрсететін маңызды фак т. Бірақ жоғары көрсеткіштермен қатар шешімін күтетін мәселелер д е бар. Мысалы, қала мен ауыл арасындағы әлеуметтік-экономикалы қ айырмашылық, өңірлердің даму деңгейі, білім сапасы, инфрақұрыл ым және халықтың табысы сияқты мәселелер әлі де өзекті. БҰҰ Даму бағдарламасы да Қазақстан үшін экономиканы әртараптандыру мен еңбек өнімділігін арттыруды маңызды бағыттардың бірі ретінде көрс етеді.

Менің ойымша, Қазақстанның озық елдер қатарына қосылуы тек ме млекеттің жұмысына емес, қоғамның өзіне де байланысты. Себебі кез келген мемлекеттің болашағын сол елдің азаматтары қалыптастыра ды. Әсіресе жастардың білім алуы, жаңа технологияларды меңгеруі, бірнеше тіл білуі, ғылымға қызығуы және өз мамандығына жауапкер шілікпен қарауы – ел дамуының маңызды бөлігі.
Қазір Қазақстанда цифрландыруға, жасанды интеллектке, білімге, ж аңа өндірістерге және инфрақұрылымға көңіл бөлініп келеді. Бірақ д амыған елдермен бәсекелесу үшін мұнымен тоқтап қалуға болмайды. Қазақстанға әлемдік деңгейдегі университеттер, заманауи зертхана лар, бәсекеге қабілетті отандық кәсіпорындар және ғылыммен айнал ысатын жастар қажет. Өйткені бүгінгі студент –
ертеңгі маман, ал бүгінгі жас –
елдің болашағын қалыптастыратын азамат.
Тағы бір маңызды мәселе –
халықтың өмір сүру сапасы. Экономиканың өсуі қарапайым адамның күнделікті өмірінен де көрінуі керек. Жақсы білім, сапалы медицина, тұрақты жұмыс, қолжетімді баспана, қауіпсіз орта және әділ мүмкінді ктер –
дамыған мемлекеттің негізгі белгілерінің бірі. Сондықтан Қазақстанн ың мақсаты тек халықаралық рейтингтерде жоғары орынға көтерілу емес, сол жетістікті әрбір азамат сезінетіндей жағдай жасау болуы ке рек.
«Қазақстан қашан озық елдер қатарына кіреді?» деген сұраққа нақт ы бір жылды айту әзірге дұрыс болмас еді. Себебі мұндай деңгейге ж ету – бірнеше жылдық емес, ұзақ мерзімді процесс. «Қазақстан–2050» стратегиясы әлемнің ең дамыған 30 елінің қатарына кіруді ұза

қ мерзімді мақсат ретінде белгілеген. Ал бұл мақсатқа жетудің нақт ы нәтижесі экономиканың тұрақтылығына, білім мен ғылымның даму ына, технологиялық жаңаруға және халықтың әл-ауқатына байланы сты болады

Мен Қазақстанның болашағын ең алдымен жастармен байланыстыра мын. Қазір университетте білім алып жүрген әр студент өз саласыны ң мықты маманы болуға ұмтылса, еліміздің дамуына өз үлесін қоса а лады. Біреу журналистикада, біреу медицинада, біреу ғылымда, тағы біреу кәсіпкерлікте Қазақстанның атын танытады. Сондықтан озық е л болу –

 тек мемлекеттің алдына қойған мақсаты емес, әр азаматтың ортақ ж ауапкершілігі.

Қазақстанның дамуы қазірдің өзінде жүріп жатыр. Ең бастысы –

 осы қозғалысты тұрақты түрде жалғастырып, экономикалық өсімді а дам капиталымен, біліммен, ғылыммен және әділетті қоғам құрумен б айланыстыру. Сонда «Қазақстан қашан озық елдер қатарына кіреді? » деген сұрақтың жауабы нақты бір жылмен ғана емес, елдің күнделі кті жетістіктерімен көрінетін болады.